

Р.В. МИРОНЮК,
*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

РЕЦЕНЗІЯ НА РУКОПИС «ПРАВознавство: навчальний ПОСІБНИК», ЗА ЗАГАЛЬНОЮ РЕДАКЦІЄЮ ДОКТОРА ЮРИДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА С.В. ПЕТКОВА (Дніпро, Університет імені Альфреда Нобеля, 2020, колектив авторів)

Держава як регулятор суспільних відносин встановлює загальнообов'язкові правила поведінки (норми права) та забезпечує їх дотримання у повсякденному житті. Упорядкування суспільних відносин, або соціальне регулювання здійснюється за допомогою соціальних норм – правил поведінки загального характеру, що регулюють різні сфери суспільних відносин, мають зміст, зумовлений рівнем економічного, соціального і культурного розвитку суспільства, забезпечуються різноманітними засобами соціального впливу.

Правовим нормам належить особливе місце в системі соціальних норм, тому що вони виникають разом із становленням держави; виражають волю домінуючої частини суспільства; безпосередньо регулюють найважливіші економічні, політичні, моральні та інші соціальні відносини. Норми права офіційно встановлюються державною владою, формально втілюються у закони та інші нормативно-правові акти, є загальнообов'язковими для всіх учасників суспільних відносин і охороняються державою від порушень.

Реалізація норм права забезпечується, з одного боку, створенням державою реальних умов і засобів, що сприяють безперешкодному добровільному здійсненню відповідними суб'єктами сформульованих у правовій нормі зразків поведінки, а з іншого, – засобами заохочення, переконання і примусу до бажаної поведінки, а також можливістю застосування санкцій у разі невиконання вимог правової норми.

Інтереси суспільства і держави на сучасному етапі розвитку України потребують посиленої уваги та боротьби зі злочинністю. Застосування кримінальних покарань, адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень було традиційним у правозастосовній практиці пострадянських правоохоронних органів у поєднанні з елементами примусу. Реальність же вимагає, щоб боротьба із злочинністю перемістилась у сферу попереджувальних заходів, профілактики правопорушень. У період розбудови демократичного громадянського суспільства, загальна привенція має здійснюватися у межах всієї держави, суб'єктами попередження мають стати не лише громадяни, але й органи державної влади та управління, громадські організації тощо. Основа демократичного розвитку полягає як у взаємних правах та обов'язках особи перед суспільством, так і держави перед суспільством.

Поданий на рецензування Навчальний посібник, підготовлений науково-педагогічними працівниками кафедри права Університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро) та іншими вченими-правниками, є завершеним та цілісним елементом навчально-методичного забезпечення викладання навчальної дисципліни «Правознавство» та може використовуватися як самостійно, так і в складі навчально-методичного комплексу.

Навчальний посібник має логічну, послідовну структуру, викладений грамотною українською мовою. Нормативний матеріал є актуальним. Виклад матеріалу враховує рівень юридичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Навчальний посібник враховує загальноосвітню мету викладання курсу «Правознавство» здобувачам вищої освіти неюридичних спеціальностей. Він підготовлений на належному рівні, відповідає вимогам, що ставляться до такого роду робіт, може використовуватися у навчальному процесі.

Враховуючи викладене, поданий на рецензування Навчальний посібник підготовлений науково-педагогічними працівниками кафедри права Університету імені Альфреда Нобеля та іншими вченими-правниками (м. Дніпро, 2020, колектив авторів), може бути рекомендований до друку та використання у навчальному процесі при викладанні навчальної дисципліни «Правознавство».

Одержано 20.04.2020.

Д.В. ПРИЙМАЧЕНКО,
*доктор юридичних наук, професор,
проректор з наукової роботи Університету митної справи та фінансів*

**РЕЦЕНЗІЯ НА РУКОПИС «ПРАВознавство:
Навчальний посібник», за загальною редакцією
Доктора юридичних наук, професора С.В. ПЕТКОВА
(Дніпро, Університет імені Альфреда Нобеля, 2020, колектив авторів)**

Протягом усієї історії розвитку людської цивілізації держава і право виступали як активна сила, що керує долями людей і спільнот. Складаючи лише частину, хоча і важливу, суспільно-політичної структури будь-якого цивілізованого суспільства, правові інститути настільки зрослися з ним, що в очах багатьох мислителів минулого ототожнювалися із самим суспільством.

Роль теорії держави і права особливо зростає на сучасному етапі державотворення. Правова наука сьогодні виконує соціальне замовлення переоцінки, переосмислення класичних державно-правових механізмів і правовідносин. Під впливом нових фактів, відносин і потреб суспільного життя теорія держави і права надає нового змісту соціальним інститутам, виступає теоретичною основою сучасної правотворчості держави.

На основі вивчення досягнень світового і вітчизняного досвіду з правознавства, його сучасного праворозуміння, вивчення державно-правових явищ та аналізу юридичної літератури у даному розділі розкриваються актуальні проблеми теорії держави і права – концентрується увага на висвітленні теорій походження держави, положень виникнення, сутності, ознак і типів держави, функцій держави та їх видів, механізму і апарату держави, форми держави та її елементів. Чільне місце займає обґрунтування положень щодо громадянського суспільства, правової держави, основних сучасних концепцій держави тощо.

Навчальний посібник «Правознавство» розрахований на здобувачів вищої освіти неюридичних спеціальностей. Тематика Навчального посібника охоплює основні положення курсу «Правознавство» для неюридичних спеціальностей. Зокрема, представлені наступні тематичні блоки: теорія держави і права, конституційне право, цивільне право, сімейне право, господарське право, трудове право, адміністративне право, податкове право, митне право, військове право, вчення про деліктологію, кримінальне право, криміналістика та міжнародне право.

Ознайомлення із змістом Навчального посібника дозволяє зробити висновок, що матеріал підготовлено відповідно до чинного законодавствнавчальній меті та адресату цього навчального видання. Навчальний посібник може успішно використовуватися для підготовки здобувачів вищої освіти до навчальних занять, до форм контролю, при самостійній та індивідуальній роботі здобувачів вищої освіти.

Навчальний посібник також може використовуватися науково-педагогічними працівниками при розробці інших елементів навчально-методичного забезпечення.

Рецензований Навчальний посібник підготовлений на належному науковому та навчально-методичному рівні, відповідає вимогам, що ставляться до такого роду робіт, може використовуватися у навчальному процесі.

Таким чином, поданий на рецензування Навчальний посібник підготовлений науково-педагогічними працівниками кафедри права Університету імені Альфреда Нобеля та іншими вченими-правниками (м. Дніпро, 2020, колектив авторів), рекомендується до друку та використання у навчальному процесі при викладанні навчальної дисципліни «Правознавство».

Одержано 21.04.2020.